

NÄR MÅNEN DÖLJS: RÄTTSSKOLORNAS FÖRSTÅELSE AV FA-QDURŪ LAHU

Hur de fyra rättsskolorna tolkar ”fa-qduru lahu”

”Yahya berättade för mig, genom Malik, genom Nafi‘, från Abd Allah ibn Omar, att Allahs Sändebud ﷺ nämnde Ramadan och sade: ‘Fastna inte förrän ni ser nymånen, och bryt inte fastan förrän ni ser den. Om det är skymt för er, så uppskatta den (därefter).’” (IMAM MALEK)

Uttrycket **فَأَقْدُرُوا لَهُ** är språkligt mångtydigt, och just därför blev det en central punkt där rättsskolorna utvecklade olika metodologiska tolkningar. Alla skolor utgår från samma hadithmaterial, men deras *usul al-fiqh* leder dem till olika slutsatser.

Hanafi-skolan

NÄR MÅNEN DÖLJS: RÄTTSSKOLORNAS FÖRSTÅELSE AV FA-QDURŪ LAHU

Huvudtolkning:

Fullborda trettio dagar av Sha‘ban.

Hanafi-skolan följer här den majoritetsuppfattning som stöds av andra explicita hadither, såsom: "Fa-akmilu al-‘idda thalathin" - "Fullborda antalet till trettio."

Argumentation:

- **Ibn al-Humam** och andra hanafi-jurister betonar att *qadara* i denna kontext betyder "att fastställa genom att fullborda".
- De menar att hadithen måste läsas i ljuset av de tydligare texterna som uttryckligen säger att man ska fullborda trettio dagar vid molnighet.
- Astronomisk beräkning accepteras inte som metod för att fastställa Ramadan.

Sammanfattning:

Hanafi-skolan tolkar uttrycket som en **instruktion att räkna Sha‘ban till trettio dagar** när månen inte syns.

Maliki-skolan

Huvudtolkning:

Fullborda trettio dagar, men med en viktig *sekundär* möjlighet.

Två nivåer i Maliki-skolan:

1. **Normalt fall:** - Precis som hanafierna: fullborda trettio dagar.
2. **Sekundär åsikt (hos vissa malikier):** - Om himlen är mulen kan man *anta* att månen hade kunnat ses och därmed börja fasta. - Detta bygger på en språklig tolkning av *qadara* som "att uppskatta" eller "att beräkna".

al-Qurtubi (själv maliki) förklarar att denna sekundära åsikt bygger på att man "uppskattar" månadens början baserat på normala astronomiska cykler, men han betonar att den starka

och etablerade åsikten i skolan är att man fullbordar trettio dagar.

Sammanfattning:

Maliki-skolan följer i praktiken majoriteten, men har en *teoretisk öppning* för uppskattning vid molnighet.

Shafi'i-skolan

Huvudtolkning:

Fullborda trettio dagar.

Shafi'i-skolan är här mycket tydlig och följer den språkliga och juridiska linje som al-Shafi'i själv formulerade i *al-Umm*.

Argumentation:

- al-Nawawi förklarar att *fa-qduru lahu* måste förstås i ljuset av de andra haditherna som explicit säger att man ska fullborda trettio dagar.
- Han avvisar tolkningen att *qadara* skulle betyda "beräkna astronomiskt".
- Shafi'i-skolan betonar att shari'a knyter fastans början till **visuell observation**, inte till beräkning.

Sammanfattning:

Shafi'i-skolan tolkar uttrycket som **en tydlig instruktion att räkna Sha'ban till trettio dagar**.

Hanbali-skolan

Huvudtolkning:

Fullborda trettio dagar.

Hanbali-skolan följer samma linje som shafi'ier och hanafier.

NÄR MÅNEN DÖLJS: RÄTTSSKOLORNAS FÖRSTÅELSE AV FA-QDURŪ LAHU

Argumentation:

- **Ibn Qudama** i *al-Mughni* förklarar att *fa-qduru lahu* betyder "bestäm dagen genom att fullborda trettio".
- **Ibn Taymiyya** och **Ibn al-Qayyim** betonar att hadithen måste förstås i ljuset av de klargörande texterna.
- De avvisar astronomisk beräkning som metod för att fastställa Ramadan.

Sammanfattning:

Hanbali-skolan tolkar uttrycket som **fullbordande av trettio dagar**, utan undantag.

Översiktlig jämförelse

- **Hanafi-skolan** menar att uttrycket *fa-qduru lahu* betyder att man ska **fullborda Sha‘ban till trettio dagar** när månen är dold. Detta är den tydliga **majoritetsuppfattningen** inom skolan.
- **Maliki-skolan** tolkar också uttrycket som att man ska **fullborda trettio dagar**, vilket är deras **huvudåsikt**. Det finns dock en **sekundär åsikt** hos vissa maliki-jurister som säger att man kan "uppskatta" månadens början vid molnighet, men denna är inte den dominerande.
- **Shafi‘i-skolan** är mycket tydlig: *fa-qduru lahu* innebär att man ska **fullborda trettio dagar**. De är konsekventa i att avvisa andra tolkningar.
- **Hanbali-skolan** följer samma linje som majoriteten och tolkar uttrycket som att man ska **fullborda trettio dagar** när månen inte syns.

Syntes

Trots den språkliga mångtydigheten i *fa-qduru lahu* är **de tre skolorna (hanafi, shafi‘i, hanbali)** helt eniga om att uttrycket betyder:

"Fullborda Sha‘ban till trettio dagar när månen är dold."

NÄR MÅNEN DÖLJS: RÄTTSSKOLORNAS FÖRSTÅELSE AV FA-QDURŪ LAHU

Maliki-skolan har en *teoretisk* minoritetsåsikt som öppnar för uppskattning, men den praktiska och etablerade åsikten är densamma som majoriteten.

De klassiska lärda – al-Nawawi, Ibn Hajar och al-Qurtubi – stödjer alla majoritetens förståelse: hadithen ska läsas i ljuset av de klargörande texterna som uttryckligen säger att man ska fullborda trettio dagar.

[al-Bukhari](#), [FASTAN](#), [Imam Malek](#), [Imam Muslim](#), [RAMADAN](#)

«[RAMADAN BÖRJAR OCH SLUTAR MED FAKTISK OBSERVATION AV NYMÅNEN](#)

[FASTAN FÖR MÄNNISKORNAS VÄGLEDNING](#)»

- [Bönen mellan befallning och upphöjelse](#)
- [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
- [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
- [Förstå Koranen](#)
- [Lycka eller elände i nästa liv](#)
- [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)
- [Rasism: Finns det en lösning?](#)
- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)
- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)